

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Projekt „Żyj, mieszkaj, pracuj w Jeleniej Górze!”, dofinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach programu „Rozwój Lokalny”

Wspólnie działamy na rzecz Europy
zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej

PODRĘCZNIK DOBRYCH PRAKTYK

Fot. UMJG Michał Kryła – Jelenia Góra

Projekt „ŻYJ, MIESZKAJ, PRACUJ W JELENIEJ GÓRZE!”

realizowany był w ramach programu „Rozwój Lokalny”, w okresie IV kw. 2021 r. – II kw. 2024 r.

Projekt korzystał z dofinansowania o wartości **3,89 mln EUR** otrzymanego od **Islandii, Liechtensteinu i Norwegii** ze środków Mechanizmu Finansowego **Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) na lata 2014-2021**, środków **Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF) na lata 2014-2021** oraz środków **budżetu państwa**.

Dobre praktyki dotyczące realizacji projektów:

Na podstawie doświadczeń zgromadzonych podczas realizacji projektu, Miasto Jelenia Góra proponuje następujące rekomendacje dla samorządów planujących realizację projektów mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców gminy:

1. Rekomenduje się aktywny udział mieszkańców gminy w planowaniu oraz wdrażaniu projektu w formie konsultacji społecznych, warsztatów, spotkań roboczych itp. Mieszkańcy powinni być również na bieżąco informowani o postępach w realizacji projektu np. za pośrednictwem strony internetowej, mediów społecznościowych lub innych źródeł.
2. Rekomenduje się powołanie zespołu wdrażającego projekt i cykliczne spotkania, podczas których omawiane są na bieżąco postępy w realizacji projektu, pojawiające się problemy i plany dotyczące kolejnych etapów realizacji działań.
3. Rekomenduje się angażowanie partnerów w realizację projektu. Partnerzy mając eksperckie doświadczenie w zakresie swojego obszaru działalności mogą w znaczący sposób wesprzeć lidera projektu w realizacji założonych celów.
4. Rekomenduje się organizację wizyt studyjnych, które są okazją do wymiany nie tylko wiedzy merytorycznej, ale przede wszystkim doświadczeń i prezentacji praktycznych aspektów i rozwiązań.

Fot. UMJG – spotkanie zespołu ds. przygotowania Planu Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej

Dobra praktyka dotycząca:

Przeprowadzenia konkursu architektonicznego na zagospodarowanie terenu byłego targowiska Flora w Jeleniej Górze.

Diagnoza stanu wyjściowego i cel przeprowadzenia konkursu:

Obszar byłego targowiska Flora to zdegradowana przestrzeń położona w bezpośrednim sąsiedztwie ścisłego, zabytkowego centrum miasta, sąsiadująca z częściami miasta o bardziej peryferyjnym charakterze. Porośnięta dziką zielenią przestrzeń to teren płaski, niezabudowany i niezagospodarowany.

Celem konkursu było opracowanie koncepcji architektonicznej, najlepszej pod względem programowo-przestrzennym, społecznym, środowiskowym i ekonomicznym, optymalnie wykorzystującej potencjał i uwarunkowania obszaru opracowania oraz spełniającej zarówno oczekiwania lokalnej społeczności,

jak i wpisującej się we współczesne trendy projektowania przestrzeni miejskich.

Założeniem organizatora konkursu było docelowe utworzenie na terenie dawnego targowiska nowego miejsca spotkań mieszkańców oraz sprzyjanie rozwojowi funkcji centrotwórczych w tym obszarze.

Ścieżka konkursowa w tym przypadku dała najlepsze szanse uzyskania optymalnych rozwiązań projektowych dla skomplikowanych wyzwań przestrzennych, przy jednoczesnej transparentności i otwartości procesu projektowego.

Fot. UMJG – obecny stan terenu byłego targowiska Flora

Rezultaty i korzyści wdrożenia przedsięwzięcia:

Przeprowadzony konkurs architektoniczny na zagospodarowanie terenu byłego targowiska Flora w Jeleniej Górze można oceniać w wielu wymiarach.

1. **Innowacyjność i kreatywność:** konkursy architektoniczne zachęcają do poszukiwania nowatorskich rozwiązań i pomysłów na przestrzeń miejską. W finalnej dokumentacji projektowej znalazł się szereg innowacyjnych rozwiązań.
2. **Różnorodność koncepcji:** konkursy pozwalają na porównanie różnych podejść do projektu i wybór najlepszego spośród nich. Poza optymalnymi propozycjami, pozyskano również zwizualizowane rozwiązania, które były nie do zaakceptowania, co miało efekt edukacyjny.
3. **Partycypacja społeczna:** konkursy angażują społeczność lokalną, mieszkańców i użytkowników przestrzeni miejskiej. Ich opinie i potrzeby są uwzględniane w projektach, co prowadzi do większej akceptacji i zrozumienia zmian w mieście.
4. **Transparentność i jawność:** konkursy są procedurą transparentną, której wyniki są ogłaszane publicznie.
5. **Promocja i wizerunek:** budowanie pozytywnego wizerunku miasta, które inwestuje w jakość przestrzeni publicznej.
6. **Efektywność kosztowa:** pomimo kosztów organizacji konkursów, korzyści przewyższają te wydatki. Dzięki konkursom można uzyskać wiele różnych koncepcji przy stosunkowo niskich nakładach.
7. **Wybór najlepszego rozwiązania:** konkursy pozwalają na wybór najlepszego projektu spośród wielu propozycji. To gwarantuje, że przestrzeń miejska będzie funkcjonalna, estetyczna i dostosowana do potrzeb społeczności.

Wizualizacja z Programu funkcjonalno-
-użytkowego zagospodarowania terenu
dawnego targowiska Flora w Jeleniej Górze

Zalecenia dla instytucji zainteresowanych przeprowadzeniem powyższej procedury:

Opisany model postępowania polegający na zorganizowaniu konkursu architektonicznego dla kluczowych, trudnych obszarów czy obiektów miejskich przynosi szereg korzyści dla miasta.

W przypadku FLORY nie było presji czasu, dlatego miasto mogło sobie pozwolić na dokładnie, starannie przeprowadzony proces projektowy. Niestety bardzo często głównym przeciwnikiem konkursów architektonicznych jest właśnie czas i terminy. Doświadczenie współpracy z partnerem z Islandii (miasto Akureyri) w programie Rozwój Lokalny pokazuje, że dobrze przeprowadzone i zaplanowane działania z zakresu transformacji miast wymagają czasu. Czas zainwestowany w pozyskanie dobrej jakości projektu, który ponadto zdobył uznanie strony społecznej, pozwala radykalnie zmniejszyć ryzyko nieplanowanych kosztów i opóźnień na etapie realizacyjnym.

Miasto Jelenia Góra zdecydowało się na powołanie zewnętrznego Operatora konkursu. To rozwiązanie godne promowania, z uwagi na profesjonalną wiedzę Operatora z zakresu prawnego, technicznego i promocyjnego. Dobry Operator potrafi zapewnić prawidłowo i czytelnie opracowane materiały konkursowe, dobrać optymalnie skład sądu konkursowego, a także zadbać o płynne przeprowadzanie konkursu. Operator mając stały kontakt ze środowiskiem architektonicznym zna najnowsze trendy, oczekiwania i wymagania projektantów. Dzięki temu może być dla miasta – organizatora bezcennym wsparciem.

Realizacja konkursu i przeprowadzenie go przez Urząd Miasta w Jeleniej Górze, pozwoliła na zbudowanie zestawu kompetencji urzędników zaangażowanych w realizację tego działania i doświadczeń pomocnych do realizacji konkursów w przyszłości.

Wizualizacja z Programu funkcjonalno-użytkowego zagospodarowania terenu dawnego targowiska Flora w Jeleniej Górze

Urząd Miasta Jelenia Góra

Wydział Rozwoju Miasta

Pl. Ratuszowy 58

58-500 Jelenia Góra

ewojciechowska@jeleniagora.pl

+48 75 754 61 61

Autor opracowania:

Ewa Wojciechowska

(Urząd Miasta Jelenia Góra)

we współpracy z Piotrem Górką

(Związek Miast Polskich)

Zdjęcia:

Michał Kryła, Urząd Miasta

Jelenia Góra

Skład:

VEGA Studio Adv. Tomasz Müller

ul. Grudziądzka 22/3A

82-500 Kwidzyn

www.grupavega.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone